

Czwarty dzień głębokiego kryzysu

Polacy przeciwko konfrontacji

Jedynie wyjście: obustronna wierność realnym umowom społecznym

Kolejny dzień kryzysu wywołanego czwartkowymi zajęciami w Bydgoszczy. Od rana wszyscy Polacy z nadzieją i niepokojem oczekują wieści z miasta, które jest dziś na ustach wszystkich. Z nadzieją i niepokojem słuchamy kolejnych wydań wiadomości radiowych i telewizyjnych. Wiara, że posierpniowe doświadczenia pozwolą raz jeszcze metoda dialogu zażegnane widmo konfrontacji i obawa, że wstrząsany czystymi niepokojami kraj chyli się ku gospodarczemu i politycznemu zamętowi. Nadzieja, bo przecież podjęto przerwanie rozmowy. Strach, że siły, którym zależy, by proces odnowy został zakłócony. I zbliżone w tonie odczucia, nawoływania wszystkich, którym los Polski nie jest obojętny, o spokój, którego podstawą może być tylko ujawnienie i ukaranie winnych.

Redakcyjne teletypy przynoszą od rana informacje dotyczące „najgroźniejszego od sierpnia kryzysu”. W Bydgoszczy uzgadniają wspólne stanowisko Egzekutywy KW i KM PZPR. Z apelem o pełne zbadanie i przedstawienie społeczeństwu całokształtu tragicznych wydarzeń występują posłowie ziemi bydgoskiej, „nie ma takich różnic, które nie mogą być rozstrzygnięte na gruncie prawa i przy bezwzględnie jego poszanowaniu” — głosi m. in. oświadczenie Prezydium OK FJN. Pełnej i rzetelnej informacji żądają w apelach organizacje i instancje MKZ, poszczególne MKZ przekształcające się kolejno w Międzyzakładowe Komitety Strajkowe.

W przedświadczeniu, że jak najszerze informowanie o przebiegu sytuacji, o nastrojach jest naszym najważniejszym, bo obywatelskim obowiązkiem, przekazujemy dziś podobnie, jak wczoraj pełny zestaw dostępnych nam informacji. Zarówno tych, które płyną z teleteksów Polskiej Agencji Prasowej, jak i tych, które nadsyłały i przysyła reporterzy „Gazety Krakowskiej”.

Reporter „Gazety” J. Sadecki z Bydgoszczy

Dom Kultury ZNTK w Bydgoszczy otoczony sporym tłumem. O 17.15 rozpoczyna się posiedzenie Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ „Solidarność”. Przy drzwiach zamkniętych. W sąsiednim pokoju kilkunastu dziennikarzy czeka na wiadomości, na ważne decyzje KKP. Obok dziennikarzy krajowych spora grupa zagranicznych. Są przedstawiciele „Reutersa”, „New York Timesa”, jest także agencja TASS i dziennik „Pravda”, są reporterzy z francuskiej „Gammay”. Red. Teresa Toranńska dzieli się wrażeniami z dziennikarskiej wizji lokalnej w sali obrad WRN. Pozostało tam wszystko tak jak w dramatycznym wieczorze czwartkowy. Nie nie zmieniono — można zobaczyć. Na stołach butelki, niedopałki i trochę herbatników. A gdzie te paczki z żywnością? Czy ktoś je zabrał? „Pilnujący sale pan nie potrafi odpowiedzieć na pytanie Toranńskiej.

Rzecznik prasowy MKZ ma pierwsze informacje dla dziennikarzy. W obradach prowadzonych przez Andrzeja Celisńskiego uczestniczy Lech Wałęsa. Dziś, to on przedstawia w MKZ-tów za powstrzymanie się od akcji strajkowych i za rozwagę. Program posiedzenia przewiduje omówienie:
1. Aktualnej sytuacji w Bydgoszczy. 2. Kwestii ruchu chłopskiego i strajku okupacyjnego w siedzibie WK ZSL. W punkcie trzecim przewiduje się podjęcie stanowiska i określenie działań ruchu „Solidarność” w aktualnej sytuacji.
ZAPOWIADA SIĘ, ŻE OBRADY MOGA POTRWAĆ BARDZO DŁUGO
Po godz. 18 w lokalu Zarządu Miejskiego ZSMP, konferencja prasowa bydgoskich młodzieżowców. Na ścianie duży cytat z Pascala: „Nie mogą dać siły sprawiedliwości — usprawiedliwia się siła”. Obecni są młodzi radni uczestniczący w czwartek w sesji WRN. Na początek wysłuchujemy kilku dokumentów. Relacje Wojewódzkiego Zespołu Młodych Radnych o wydarzeniach w dniu 19 marca przewodniczący tego zespołu Kazimierz Gabiński opowiada komentarzem; z treścią tej relacji zgadzają się wszyscy młodzi radni. Wszelkie rozbieżności w relacjach wykreśliliśmy.
A OTO TREŚĆ TEGO DOKUMENTU:

KRAJ: Powszechne wołanie o spokój, rozwagę, o sprawiedliwość

Na podstawie relacji radnych członków Wojewódzkiego Zespołu Młodych Radnych, którzy brali udział w VI sesji WRN oraz w wydarzeniach po niej następują: a także na podstawie treści analizy komunikatu i stanowiska radnych sprecyzowanych po zakończeniu sesji, składamy relację. Czynimy to w celu poinformowania społeczeństwa o tych faktach i wydarzeniach, w zakresie których jesteśmy w pełni zgodni.

Podczas obrad, dwukrotnie głosowano wnioski precyzowane przez przewodniczącego WRN odmiennie od wniosku, brak poinformowania radnych o ustalonej wcześniej swobodzie udzielenia głosu przedstawicielom MKZ NSZZ „Solidarność” wraz z wcześniejszymi bledami, były powodem nieporozumień w kwestii prerogatyw obrad. Po zabraniu głosu przez Jana Ruliewskiego zrodziło się wśród radnych wrażenie świadomego uniku ze strony kierownictwa WRN. W związku z tym część radnych postanowiła pozostać i wyjaśnić te sprawy, podejmując jednocześnie wspólne ustalenia.
Radni, działając w przedświadczeniu zgodności z ich

20 minut po północy

BYDGOSZCZ (PAP). W dniach 22 i 23 bm. do późnych godzin nocnych prowadziła w Bydgoszczy pracę powołana przez prezesa Rady Ministrów Komisja Rządowa.
Jak wynika z opublikowanego komunikatu — w oparciu o wstępne ustalenia grupy ekspertów — komisja zainicjowała rozmowy z przedstawicielami MKZ „Solidarność”, wysłuchując bardzo licznych świadków wydarzeń (posłów, radnych WRN, lekarzy, funkcjonariuszy MO, pracowników UW i innych) oraz gromadząc dokumenty.
Komisja zbadała te wydarzenia i ich prawą ocenę, które miały miejsce na sali posiedzeń WRN po przerwie w sesji.
Komisja zapoznała się z informacją Prokuratury Wojewódzkiej o podejrzeniach czynnościach w związku z doznanyimi obrażeniami ciała przez J. Ruliewskiego, M. Łabętowicza i M. Bartoszcza.
Przedstawiciele MKZ „Solidarność” przedłożyli Komisji Rządowej szereg postulatów związanych z wydarzeniami.
Komisja przeprowadziła w oparciu o dostępne źródła dokładne zbadanie wydarzeń i zebrała obszerny materiał niezbędny dla przygotowania raportu w sprawie wydarzeń w Bydgoszczy. Materiały te będą obecnie intensywnie opracowywane, podane analizie, w razie potrzeby dodatkowo wyjaśniane. Raport i wynikające z jego ustaleń wnioski zostaną przedstawione prezesowi Rady Ministrów.

Wypowiedź ministra sprawiedliwości

J. Bafii dla „Krakowskiej”

Wraz z red. Tomaszem Domańskim z „Dziennika Polskiego” zjawiamy się o godz. 13 w Urzędzie Wojewódzkim.
— Czy będzie można już dostać się do ministra Bafii? Wczoraj — przekazywał nam wiadomość, że dziś to będzie możliwe...
— Ależ skądże, żadnej komisji tu już nie ma... — przekonuje sekretarka wojewody.
W tym momencie otwierają się drzwi gabinetu i wychodzi... minister sprawiedliwości, profesor Jerzy Bafia. Od razu identyfikuje naszego wysłannika jako dziennikarza „Gazety Krakowskiej”. Przypominam jednak, że podczas spotkania z naszym zespołem, szef resortu sprawiedliwości obiecał zawsze pomagać dziennikarzom „Krakowskiej” i udzielać im w pierwszej kolejności in-

Godz. 3.30

Dla tej informacji wstrzymaliśmy maszyny drukarskie

Do 3.00 nad ranem KKP dyskutowała nad tym jakie mają być stanowisko w obecnej sytuacji kraju. Po długiej wymianie opinii KKP zaleca MKZ-tom przeniesienie ich siedzib na teren zakładów pracy, z których możliwe będzie sprawne kierowanie związkami. KKP podjęła decyzję o przystąpieniu w środę do dalszych rozmów z rządem, a także o powołaniu w wyborach tajnych 10-osobowego kierownictwa związku, w razie gdyby tego wymagała sytuacja. KKP uważa, że obecna chwila wymaga podjęcia decyzji o strajku. Ze względu na późną porę i zmęczenie członków KKP uznano, że decyzję o strajku powszechnym ma być poprzedzony strajkiem ostrzegawczym i jakieś byłyby terminy tych strajków nie można podejmować pochopnie. Wymaga ona rozwagi i głębszego przeanalizowania.
Jak informuje nasz wysłannik, dyskusja była niezmiernie burzliwa, po kilkakroć głosowano te same kwestie. „Twarda” postawa zajęła niektóre MKZ-ty, m. in. Katowice, Bielsko, Radom. Natomiast bardziej umiarkowane wypowiedział się L. Wałęsa (w pewnym momencie zderzeniowy zderzeniem z J. Kuronim, T. Mazowieckim i in. Red. Mazowiecki powiedział: — „Twardym zachowaniem przeciwstawiamy sobie wszystkich ludzi we władzach, a przecież one nie stanowią monolitu”. Ostateczne decyzje zapadną dzisiaj po godz. 10.00, gdy KKP wznowi obrady.

Raport i wnioski dla premiera

Wypadki bydgoskie muszą być dokładnie wyjaśnione, wina ustalona i winni ukarani, bez względu na to kim byli sprawcy i inspiratorzy konfliktu.
Wierzymy, że w Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i w „Solidarności” jest dość sił, aby zdecydowanie położyć kres dalszym niepokojom i prowokacjom, skądkolwiek by pochodziły.
Wierzymy, że zwycięży rozum i odpowiedzialność wobec narodu.

Godz. 0.30

Głosy realistów: dajmy szansę ludziom, którzy są za odnową

Otrzymałmy informację z budynku ZNTK w Bydgoszczy, gdzie obraduje Krajowa Komisja Porozumiewawcza „Solidarność”. Na salę obrad wpuszczono dziennikarzy. Na 41 MKZ — 36 wypowiedziało się za strajkiem powszechnym. Pozostałe rozstrzygnęły, że będzie miało formę. Czy będzie to strajk ostrzegawczy w czwartek lub piątek, następnie powszechny we wtorek 31 marca br. czy też KKP zdecyduje się tylko na strajk ostrzegawczy. Wechodzi też w rachubę strajk powszechny, nie poprzedzony ostrzegawczym.
Wałęsa i doradcy próbują łagodzić sytuację i wskazują, że trzeba się liczyć z następstwami; trzeba dać szansę tym siłom, które opowiadają się na odnowę.

Godz. 1.40

Kolejny telefon od red. Sadeckiego: obrady KKP trwają, wnioski o przerwanie obrad i odtęgnięcie ich dalszego ciągu do wtoru upadł. Mec. Olszewski i red. T. Mazowiecki w płomiennych przemówieniach apelują o spokój mówiąc: „NIE SZUKAJMY ROZPOCZĄĆ STRAJK, SZUKAJMY WYGRAC”.

Godz. 3.30

Winni muszą być ukarani — bez względu na to kim by byli

Przedstawiciele MKZ „Solidarność” przedłożyli Komisji Rządowej szereg postulatów związanych z wydarzeniami.
Komisja przeprowadziła w oparciu o dostępne źródła dokładne zbadanie wydarzeń i zebrała obszerny materiał niezbędny dla przygotowania raportu w sprawie wydarzeń w Bydgoszczy. Materiały te będą obecnie intensywnie opracowywane, podane analizie, w razie potrzeby dodatkowo wyjaśniane. Raport i wynikające z jego ustaleń wnioski zostaną przedstawione prezesowi Rady Ministrów.
Wypadki bydgoskie muszą być dokładnie wyjaśnione, wina ustalona i winni ukarani, bez względu na to kim byli sprawcy i inspiratorzy konfliktu.
Wierzymy, że w Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i w „Solidarności” jest dość sił, aby zdecydowanie położyć kres dalszym niepokojom i prowokacjom, skądkolwiek by pochodziły.
Wierzymy, że zwycięży rozum i odpowiedzialność wobec narodu.

40 dni rządu Wojciecha Jaruzelskiego

Czas porządkowania najbardziej elementarnych spraw

WARSZAWA (PAP). Poniedziałek 23 bm. był 40 dniem pracy rządu, pracującego pod kierownictwem gen. armii Wojciecha Jaruzelskiego. Nie stępy nie wszędzie były to dni spokojnej pracy, o którą apelował w Sejmie nowy premier. Mimo to rząd w tym krótkim okresie podjął wiele istotnych problemów, wiele spraw rozwiązał, a innym nadał właściwy bieg.
Rozpoczął się czas porządkowania najbardziej elementarnych spraw naszej gospodarki. Wystarczy przypomnieć, iż opracowano i rozpatrzone kolejno dwie wersje raportu o stanie gospodarki — dokumentu o fundamentalnym znaczeniu dla właściwego określenia kierunków wyjścia z obecnego kryzysu, a w przyszłości drog rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. Opracowano również kolejną wersję 3-letniego programu stabilizacji gospodarczej.
Prezydium Rządu i Rada Ministrów przystąpiły do niezbędnych usprawnień pracy zapowiadanych w sejmowym exposé. Utworzony został Komitet Gospodarczy Rady Ministrów pod przewodnictwem wicepremiera Mieczysława Jagielskiego. Powstał Komitet Rady Ministrów ds. Współpracy ze Związkami Zawodowymi kierowany przez wicepremiera Mieczysława Radkiewicza oraz Rada Gospodarki i Żywnościowej, którą kieruje wicepremier Roman Malinowski. Działalność tych nowych organów pozwoli, jak się zakłada, lepiej wykonywać przez rząd jego konstytucyjne obowiązki w obecnej złożonej sytuacji społeczno-gospodarczej.
Wszystkim tym działaniom towarzyszyły konwulsywnie szybkie inicjatywy ustawodawcze, których

Debata z premierem

Polska musi być krajem bez racjonowania żywności

WARSZAWA (PAP). 23 bm. — w przeddzień VII krajowego zjazdu delegatów kółek rolniczych — prezes Rady Ministrów, gen. armii Wojciech Jaruzelski spotkał się z Prezydium Rady Głównej i Zarządem Centralnego Związku Kółek Rolniczych. Omówiono dotychczasową realizację wniosków i postulatów skierowanych do prezesa Rady Ministrów 4 grudnia 1980 r. i 24 stycznia br. w imieniu rolników indywidualnych przez Radę Główną CZKR oraz tryb i możliwości rozwiązania kolejnych spraw, mających szczególne znaczenie dla poprawy warunków życia i pracy ludności wiejskiej.
O przebiegu kampanii sprawozdawczo-wyborczej i przygotowaniach do VII zjazdu kółek rolniczych poinformował prezes Zarządu CZKR — Józef Kozioł. Podkreślił, iż głównym celem kampanii było przywrócenie w pełni samorządowego charakteru tej chłopskiej organizacji, która zrzesza ponad 2,6 mln członków.
W trakcie bardzo ożywionej i gorącej dyskusji we wszystkich ogniskach tej masowej, społeczno-zawodowej organizacji ze szczególną siłą akcentowano zwłaszcza konieczność zapewnienia trwałości gospodarce chłopskiej, zdecydowanej poprawy zaopatrzenia rolnictwa w przemysłowe środki produkcji, rozwiązania problemów ekonomicznych wsi oraz gwarancji dla samorządu rolniczego.
Idziemy na VII zjazd kółek rolniczych z programem organizacji otwartej dla wszystkich form samorządności.
Przewodniczący powołanego 4 bm przez prezesa Rady Ministrów zespołu do koordynowania realizacji wniosków zgłoszonych przez samorząd kółek rolniczych, Jerzy Wojciecki stwierdził, że załatwiono już szereg spraw. (Ich omówienie zawarte jest w artykule pt. 40 dni rządu W. Jaruzelskiego, który zamieszczamy poniżej).
Realizacja wszystkich słusznych wniosków rolników, do której rząd i resort rolnictwa odnosią się z całą powagą,

(DOKOŃCZENIE NA STR. 2)

Obraowało Prezydium OK FJN

Cała Polska obchodzić będzie 100. rocznicę urodzin gen. W. Sikorskiego

WARSZAWA (PAP). 23 bm. obradowało w Warszawie Prezydium Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu. Obrady, które prowadził przewodniczący Rady Państwa i OK FJN, Henryk Jabłoński, poświęcone były aktualnym zadaniom FJN w obecnej sytuacji politycznej i społeczno-gospodarczej kraju, problemom tworzenia ogniw FJN na wsi oraz obchodom Miesiąca Pamięci Narodowej i ważnej-

(DOKOŃCZENIE NA STR. 2)

Dziś w numerze:

- 33 pytania do I sekretarza KK PZPR Krystyna Dąbrowskiej — str. 4.
- Oriana Fallaci: Wróciłabym tu raz jeszcze, ale czy będzie po co i czy będzie to możliwe — str. 3.
- Komunikat z konferencji prasowej w Prokuraturze Generalnej — str. 3.
- Reporterskie rozterki Edmunda Piekarskiego — zam. miast mięsa możemy mieć tylko kartki — str. 3.

Projekt ustawy o samorządzie rolniczym

Gospodarstwa indywidualne trwałym składnikiem rolnictwa ◆ Prawo rolników do akcji protestacyjnej

Projekt ustawy o samorządzie rolniczym spotkał się z wielkim zainteresowaniem wsi. Już trwa nad nim dyskusja w zespołach poselskich, organizacjach rolniczych, spółdzielczości — często w atmosferze dużego napięcia. Pragnęliśmy szeroko konsultację całej społeczności wiejskiej drukujemy na str. 5 pełny tekst tego projektu. Uważamy bowiem, że wychodzi on naprzeciw wielu postulatam rolników. Stwarza możliwość tworzenia — niezależnie od działających już na wsi — nowych organizacji zrzeszających rolników indywidualnych. W projekcie tym czytamy, iż ustawa daje prawo sprzeciwu wobec błędnych decyzji administracji, umożliwia akcję protestacyjną dla poparcia żądań rolników.
Jest w tym projekcie mowa o zadaniach organizacji samorządowych. Ale jest jeszcze wiele niedomówień jak choćby sprawa samorządu wsi, rola Gminnej Rady Narodowej w nowych warunkach, współdziałanie z samorządem spółdzielczym. Sądzimy, że o zaletach i brakach tego projektu najwięcej mają do powiedzenia sami zainteresowani. Czekamy na wasze listy.

(DOKOŃCZENIE NA STR. 2)

(DOKOŃCZENIE NA STR. 3)

